Европейски парламент
2024 – 2029

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ

P10_TA(2025)0336

Европейската отбранителна готовност до 2030 г.: оценка на потребностите

Резолюция на Европейския парламент от 17 декември 2025 г. относно европейската отбранителна готовност до 2030 г.: оценка на потребностите (2025/2142(INI))

Европейският парламент,

– като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС),

– като взе предвид дял V от Договора за Европейския съюз, и по-специално глава 2, раздел 2 относно общата политика за сигурност и отбрана,

– като взе предвид бялата книга, озаглавена „Бялата книга за европейската отбранителна готовност до 2030 г.“, представена от Комисията и върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност на 19 март 2025 г., и нейния план за финансиране от пет стълба, озаглавен „ReArm Europe“,

– като взе предвид съвместното съобщение на Комисията и върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност от 18 май 2022 г. относно анализа на недостига на инвестиции в отбраната и бъдещите действия (JOIN(2022)0024),

– като взе предвид проучването, публикувано на 11 януари 2024 г. и озаглавено „Access to equity financing for European defence

SMEs“ (Достъп до капиталово финансиране за европейските МСП в областта на отбраната)[1],

– като взе предвид съвместното съобщение на Комисията и на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност от 5 март 2024 г., озаглавено „Нова стратегия за европейската отбранителна промишленост: Постигане на готовност на ЕС чрез бързо реагираща и устойчива европейска отбранителна промишленост“ (JOIN(2024)0010),

– като взе предвид доклада на Марио Драги от 9 септември 2024 г. относно бъдещето на европейската конкурентоспособност (доклада Драги),

– като взе предвид годишния доклад за дейността на Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) за 2024 г.,

– като взе предвид своята позиция на първо четене от 25 ноември 2025 г. относно предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Програма за европейската отбранителна промишленост и рамка от мерки за гарантиране на своевременната наличност и доставка на отбранителни продукти[2],

– като взе предвид съвместното комюнике, публикувано на 6 юни 2025 г. от Франция, Германия, Испания, Естония, Люксембург, Нидерландия и Португалия относно въвеждането на знак „Finance Europe“ (Финансиране на Европа),

– като взе предвид съобщението на Комисията от 17 юни 2025 г. относно сборния пакет от мерки за отбранителната готовност (COM(2025)0820), предназначен за опростяване на съответните правни и административни рамки за укрепване на отбранителната готовност на ЕС,

– като взе предвид десетия доклад от юни 2025 г. за напредъка в прилагането на общия набор от предложения, одобрен от Съвета на ЕС и Съвета на НАТО на 6 декември 2016 г. и на 5 декември 2017 г.,

– като взе предвид Регламент (ЕС) 2025/1106 на Съвета от 27 май 2025 г. за създаване на инструмента „Мерки за сигурността на Европа (SAFE) чрез укрепване на европейската

---

1 Европейска комисия: Генерална дирекция „Отбранителна промишленост и космическо пространство“, *Access to equity financing for European defence SMEs*, Служба за публикации на Европейския съюз, 2024 г., https://data.europa.eu/doi/10.2889/698738.

2 Приети текстове, P10_TA(2025)0281.

отбранителна промишленост“[3],

– като взе предвид доклада на Енрико Лета от 10 април 2024 г. относно бъдещето на европейския единен пазар (доклада Лета),

– като взе предвид доклада на Саули Ниенистьо от 30 октомври 2024 г., озаглавен „Заедно в по-голяма безопасност – укрепване на гражданската и военната готовност и подготвеност на Европа“ (доклада Ниенистьо),

– като взе предвид своята резолюция от 12 март 2025 г. относно Бялата книга за бъдещето на европейската отбрана[4],

– като взе предвид своята резолюция от 8 юли 2025 г. относно финансовите дейности на Европейската инвестиционна банка – годишен доклад за 2024 г.[5],

– като взе предвид известието на Комисията от 28 август 2025 г. относно прилагането към сектора на отбраната на рамката за устойчиво финансиране и Директивата относно дължима грижа на дружествата във връзка с устойчивостта (C(2025)3800),

– като взе предвид становището на комисията по икономически и парични въпроси, комисията по промишленост, изследвания и енергетика и комисията по бюджети:

– като взе предвид член 55 от своя Правилник за дейността,

– като взе предвид доклада на комисията по сигурност и отбрана (A10-0243/2025),

А. като има предвид, че според Европейската агенция по отбрана (EDA) разходите на държавите членки за отбрана, след спад през 2014 г., са достигнали 343 милиарда евро през 2024 г., съответстващи на 1,9% от техния БВП, което представлява увеличение с 19% в сравнение с 2023 г.; като има предвид, че според EDA през 2025 г. разходите за отбрана на държавите членки може да надхвърлят насоката на НАТО за 2%;

Б. като има предвид, че настоящото равнище на инвестиции в сигурността и отбраната в ЕС е недостатъчно за постигане на целите по отношение на способностите за всяка държава членка; като има предвид, че цената на изолираните действия е много по-висока от цената на съвместните действия; като има предвид, че цената на неподготвеността и на всяко потенциално военно поражение, както и на произтичащата от това загуба на

---

[3] ОВ L, 2025/1106, 28.5.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1106/oj.
[4] Приети текстове, P10_TA(2025)0034.
[5] Приети текстове, P10_TA(2025)0145.

автономност, е много по-висока от цената на решителни действия сега; като има предвид, че увеличаването на националните разходи за отбрана, без да се разглеждат свързаните с координацията въпроси, излишните усилия и несъгласуваните стратегии, би могло да се окаже контрапродуктивно, тъй като би могло да изостри предизвикателствата, свързани с интеграцията на силите, и да увеличи разходите за обществени поръчки за всички държави членки чрез засилване на конкуренцията между тях;

В. като има предвид, че в доклада Ниенистьо се подчертава, че увеличаването на наличното финансиране за сътрудничество в областта на отбраната е от жизненоважно значение за преодоляване на ендемичната разпокъсаност и на недостига на инвестиции, продължил цели десетилетия; като има предвид, че Комисията установи недостиг на инвестиции в отбранителни способности в размер на 800 милиарда евро за държавите членки, който трябва да бъде преодолян до 2030 г. в рамките на плана „ReArm Europe“, което предполага годишно увеличение от 10% на разходите до около 575 милиарда евро през 2030 г., или 3,15% от кумулативния БВП; като има предвид, че това е в съответствие с доклада Драги относно бъдещето на европейската конкурентоспособност;

Г. като има предвид, че в предложението си за многогодишната финансова рамка (МФР) за периода 2028 – 2034 г. Комисията отпуска 115,7 милиарда евро (по цени за 2025 г.) за отбрана и за космическото пространство по линия на Европейския фонд за конкурентоспособност – пет пъти повече, отколкото през предходния период на МФР, както и 15,7 милиарда евро (по цени за 2025 г.) за военна мобилност по линия на Механизма за свързване на Европа – десет пъти повече в сравнение с предходния период, за да подпомогне развитието на транспортна инфраструктура, която може да се използва както за граждански, така и за военни цели;

Д. като има предвид, че гражданите на ЕС с право очакват повече от Съюза и неговия бюджет, включително способността да реагира бързо и ефективно на променящите се нужди и да предоставя необходимата подкрепа за укрепване на отбранителните способности, особено по време на криза; като има предвид, че следващата МФР следва да подкрепя всеобхватен подход към сигурността и да финансира по подходящ начин мерките, които укрепват отбранителната готовност и устойчивост;

Е. като има предвид, че според EDA 31% от разходите на държавите членки за отбрана през 2024 г. са били предназначени за инвестиции, от които 88,2% за придобиване на ново оборудване, а 11,8% – за научноизследователска и развойна дейност (НИРД);

като има предвид, че през 2024 г. разходите за обществени поръчки за отбранително оборудване достигнаха 88 милиарда евро, което е 39% повече в сравнение с 2023 г.; като има предвид, че съгласно плана „ReArm Europe“ това увеличение се очаква да генерира най-малко 240 милиарда евро допълнителни инвестиции до 2030 г.; като има предвид, че разходите за НИРД в областта на отбраната в държавите членки също са се увеличили с 20% през 2024 г., достигайки 13 милиарда евро;

Ж. като има предвид, че според Комисията 78% от отбранителните средства, придобити от държавите членки между февруари 2022 г. и юни 2023 г., са били от държави извън ЕС, като две трети от тези средства са били от САЩ, и че 70% от оборота на европейската отбранителна технологична и индустриална база (ЕОТИБ) зависи от европейските обществени поръчки;

З. като има предвид, че според Европейската асоциация на авиокосмическата промишленост, сигурността и отбраната ЕОТИБ, която през 2023 г. е осигурявала около 580 000 преки и 1,4 милиона непреки работни места и е имала оборот от 160 милиарда евро (една трета от които са били от износ), е изправена пред тройно предизвикателство: набиране на персонал, снабдяване и финансиране;

И. като има предвид, че малките и средните предприятия (МСП) представляват жизненоважен компонент на ЕОТИБ, като осигуряват иновации, гъвкавост и устойчивост по цялата верига за създаване на стойност; като има предвид обаче, че в проучването на Комисията от 2024 г. относно достъпа до капиталово финансиране се подчертава, че МСП от сферата на ЕОТИБ са изправени пред повече трудности при получаването на кредити и дялово финансиране, отколкото в други сектори, поради: i) нередовността на обществените поръчки и сроковете за плащане между подизпълнителите, които намаляват видимостта на държавната хазна, ii) изключването на отбранителните дейности от някои инвеститори по причини, свързани с имиджа, и iii) ограничените възможности за оттегляне за активите в областта на отбраната на европейските капиталови пазари; като има предвид, че преодоляването на тези финансови пречки е от съществено значение за осигуряването на справедлив достъп на свързаните с отбраната МСП до капиталовите пазари и частните инвестиции, като по този начин се подобряват конкурентоспособността и икономическата устойчивост;

Й. като има предвид, че за периода 2025 – 2030 г. допълнителните нужди от финансиране за ЕОТИБ се оценяват на най-малко 30 до 40 милиарда евро, от които 6 до 18 милиарда се очаква да бъдат осигурени от собствен капитал; като има предвид, че това подчертава значението на съюза на спестяванията и

инвестициите на ЕС за мобилизирането на дългосрочен частен капитал и привличането на институционални инвеститори;

К. като има предвид, че секторът на отбраната продължава да бъде до голяма степен разпокъсан и че е структуриран около големи възложители и нестабилни вериги от подизпълнители, както и слабо развити общоевропейски вериги за създаване на стойност, а това ограничава ликвидността на малките дружества, които често трябва да финансират нуждите си от оборотен капитал с дългосрочни ресурси; като има предвид, че това възпрепятства укрепването на ЕОТИБ, което е от съществено значение за изграждането на отбранителни способности;

Л. като има предвид, че ЕИБ отдаде приоритет на сектора на сигурността и отбраната, адаптира своите критерии за отпускане на заеми и вътрешните си процеси и създаде обслужване на едно гише за финансова подкрепа в областта на сигурността и отбраната, а именно своята Служба за сигурност и отбрана; като има предвид, че ЕИБ мобилизира почти 1 милиард евро през 2024 г. и имаше за цел да мобилизира 2 милиарда евро през 2025 г., но всъщност вече е достигнала 3 милиарда евро; като има предвид, че от 2017 г. насам тя вече е отпуснала 13 милиарда евро за отбрана и че до 2027 г. планира да отпусне допълнителни 6 милиарда евро, като разшири дейността си в полза на проекти с двойна употреба и нови финансови инструменти; като има предвид, че подобряването на достъпа до инструментите на ЕИБ за МСП и дружествата със средна пазарна капитализация в екосистемата на отбраната и сигурността е от ключово значение за гарантиране на приобщаващ и иновативен растеж в целия ЕС;

М. като има предвид, че ЕИБ играе ключова роля за насърчаване на икономическото сближаване, устойчивото развитие и конкурентоспособността в ЕС; като има предвид, че създаването на банка за отбрана, сигурност и устойчивост беше предложено в Бялата книга за бъдещето на европейската отбрана; като има предвид, че официалното разширяване на мандата на ЕИБ, така че да включва подкрепа за ЕОТИБ, би било по-ефективно и пропорционално решение, отколкото създаването на нова банка за отбрана, сигурност и устойчивост;

Н. като има предвид, че всяко разширяване на политиката на ЕИБ за отпускане на заеми и критериите за допустимост, така че да включват свързано с отбраната оборудване, трябва да се оценява спрямо необходимостта от запазване на финансовата стабилност на ЕИБ и нейния кредитен рейтинг ААА, които продължават да бъдат основни гаранции за способността ѝ да изпълнява приоритетите на политиката на ЕС, включително отбранителната готовност и цялостната политическа независимост на ЕС;

О. като има предвид, че през 2023 г. приблизително 39 случая на преки чуждестранни инвестиции (ПЧИ), за които е постъпило уведомление, бяха подложени на задълбочен преглед в рамките на механизма на ЕС за сътрудничество в областта на скрининга на ПЧИ, като в частност бяха засегнати секторите на отбраната и въздухоплаването[6];

П. като има предвид, че въпреки създаването на специализирани фондове в Европа, през 2024 г. са съществували само тридесет европейски фонда за отбрана, четири от които са имали активи на стойност над 500 милиона евро в сравнение с над 50 такива фонда в Съединените щати, 30 от които с този размер, и като има предвид, че тази ситуация води до по-непривлекателен вторичен пазар, по-ниски оценки на операциите по излизане от пазара и риск от поемане на контрол от страна на чуждестранни инвеститори;

Р. като има предвид, че влошаващата се обстановка по отношение на сигурността и нарастващите хибридни и конвенционални заплахи в целия ЕС подчертават необходимостта от устойчиви инвестиции в отбранителна готовност, устойчивост и военна мобилност; като има предвид, че източният фланг представлява стратегическа област за цялостната сигурност на Европа, която изисква подобрена инфраструктура, капацитет за наблюдение и механизми за бързо укрепване; като има предвид, че укрепването на управлението на границите, подобряването на системите за противодействие на безпилотни летателни апарати и за противовъздушна отбрана и развитието на регионален промишлен капацитет за производство и иновации в областта на отбраната са от съществено значение за гарантиране на подготвеността на ЕС; като има предвид, че тези мерки, включително изпълнението на ключови инициативи като Европейската инициатива за защита от безпилотни летателни апарати, „Бдителност по източния фланг“, европейския въздушен щит и европейския космически щит, следва да бъдат подкрепени с подходящо финансиране от ЕС; като има предвид, че тези усилия са от решаващо значение за защитата на най-изложените на риск държави членки, за запазването на териториалната цялост на ЕС и за поддържането на колективното възпиране и стабилността на целия континент;

Осигуряване на стабилна основа и на дългосрочна визия за частните инвестиции в отбраната

Подкрепа и по-добро насочване на публичните инвестиции на

---

[6] Доклад на Комисията от 17 октомври 2024 г., озаглавен „Четвърти годишен доклад относно скрининга на преките чуждестранни инвестиции в Съюза“ (COM(2024)0464).

държавите членки в областта на отбраната

1. счита, че е настъпил моментът за подновяване на политическия ангажимент за превръщане на ЕС в надежден гарант на сигурността чрез укрепване на отбранителната му готовност посредством насърчаване на по-задълбочено сътрудничество между държавите членки, техните въоръжени сили и промишлени отрасли; призовава държавите членки да обединят усилията си за постигане на съгласувана, амбициозна и интегрирана европейска рамка за отбрана; подчертава в този контекст необходимостта Комисията и държавите членки да подготвят процедури при извънредни ситуации за проекти, създадени в отговор на големи кризи или войни, включително по-бързо отпускане на публични средства и частен капитал, като съществен елемент от гарантирането на готовност и на капацитета на ЕС да отговори бързо и ефективно на нововъзникващи заплахи за сигурността;

2. изразява загриженост, че до края на юли 2025 г., въпреки целите на плана „ReArm Europe“, само 10 от 27-те държави членки са обявили ясна цел за увеличаване на разходите си за отбрана до най-малко 3% от своя БВП до 2030 г.; призовава всяка държава членка да изготви подробна стратегическа визия за своите военни разходи до 2030 г. с ясно разделение между твърдите отбранителни способности и инфраструктурата с двойна употреба, включително етапни цели по отношение на способностите, показатели за запасите, данни за участието на МСП и цел за дела на съвместните обществени поръчки; подчертава необходимостта от национални бюджети за отбрана, за да се преодолеят пропуските в способностите, да се възстанови способността за възпиране и да се гарантира подходяща подкрепа за Украйна; подчертава, че бъдещите инвестиции трябва да отдават приоритет на сътрудничеството, оперативната съвместимост и съвместното възлагане на обществени поръчки, като превръщат сътрудничеството на равнището на ЕС в норма в рамките на европейския сектор на отбранителната промишленост; във връзка с това подчертава необходимостта от привеждане на Готовност 2030 г. в съответствие с конкретните количествени цели, определени в Стратегията за европейската отбранителна промишленост (СЕОП), по-специално като се гарантира, че най-малко 40% от отбранителното оборудване се закупува съвместно до 2030 г., че най-малко 35% от търговията в областта на отбраната е в рамките на ЕС до 2030 г. и че най-малко 50% от обществените поръчки в областта на отбраната са за продукти, произведени в ЕС, до 2030 г. и 60% до 2035 г.; приветства държавите членки, които систематично отделят повече от 3% от БВП за отбрана; припомня, че държавите членки следва редовно да актуализират своите цели по отношение на способностите и военните доктрини, за да могат да реагират на нови и нововъзникващи заплахи;

3. признава рязкото влошаване на положението със сигурността на ЕС, което се изразява в нарастващи заплахи по външните граници на ЕС; ето защо призовава ЕС и неговите държави членки да възприемат всеобхватен подход към отбраната, като признава, че сигурността надхвърля военните активи и обхваща също така защитата срещу хибридни заплахи; подчертава, че вътрешната политическа стабилност е предпоставка за надеждна военна сила и че без доверието на гражданите в институциите и демокрацията цялостната сигурност и сплотеност на ЕС биха останали нестабилни; призовава за бързо и основано на солидарност мобилизиране на финансова подкрепа от ЕС, по-специално за държавите членки, които са изложени в най-голяма степен на конвенционални военни заплахи;

4. приветства предложенията в плана „ReArm Europe“ за предоставяне на по-голяма бюджетна гъвкавост на държавите членки и за насърчаване на повишаване на разходите за отбрана с цел засилване на ЕОТИБ; отбелязва по-специално механизма за отпускане на заеми в рамките на инструмента SAFE в размер на 150 милиарда евро и че 19 държави членки ще използват заеми по линия на SAFE; изразява съжаление обаче, че Комисията е основала този инструмент на член 122 от ДФЕС, с изключение на консултациите с Парламента, което възпрепятства мониторинга и контрола на средствата и рискува да увеличи различията между държавите членки; подчертава своята функция на бюджетен контрол в съответствие с член 314 от ДФЕС и поради това настоятелно призовава Комисията да се въздържа от прилагане на член 122 от ДФЕС по отношение на всяка друга инициатива, свързана с отбранителната промишленост, както и по отношение на други въпроси, свързани с финансирането на отбраната в бъдеще; във връзка с това счита, че е от решаващо значение проектите по линия на SAFE да отразяват приоритетите на ЕС в областта на способностите, определени в Бялата книга за европейската отбрана, плана за развитие на способностите и Пътната карта за отбранителна готовност до 2030 г.; изразява обаче съжаление поради факта, че обществените поръчки, изпълнявани от една държава членка, отговарят на условията за подпомагане по SAFE, когато договорът за обществени поръчки е подписан не по-късно от 30 май 2026 г., понеже това не стимулира съвместното възлагане на обществени поръчки и дефрагментирането на пазара и в крайна сметка рискува да изостри различията между държавите членки; в този ред на мисли подчертава, че финансирането следва да се основава и на улеснен достъп до частен капитал, национални вноски, съществуващи бюджетни маржове или алтернативни механизми, които гарантират фискалната отговорност; за тази цел призовава Комисията да насърчава многогодишните блокови покупки с цел снижаване на единичните разходи и намаляване на разпокъсаността на оръжейните системи, използвани понастоящем в целия ЕС;

5. отбелязва, че европейската отбранителна екосистема продължава да бъде разпокъсана по отношение на промишленото, финансовото и управленското измерение; подчертава, че бюджетът на ЕС остава ефективен инструмент за подобряване на интегрираното планиране, стабилното дългосрочно финансиране и ефективното изпълнение в областта на отбраната, като по този начин се преодолява въпросната разпокъсаност; отново заявява, че увеличаването на националните бюджети за отбрана следва да бъде придружавано от засилена координация и съвместни действия на равнището на ЕС; припомня, че е важно да се осигури широка подкрепа за публичните инвестиции в отбраната, а оттам и необходимостта от справедливо разпределение на разходите; изразява съжаление относно липсата на силна европейска клауза за преференции в плана „ReArm Europe“, особено по отношение на инструмента SAFE, което би укрепило ЕОТИБ, би създало нови работни места в ЕС, би увеличило оперативната съвместимост и взаимозаменяемостта на отбранителните продукти в ЕС и би намалило зависимостта от държави извън ЕС, като по този начин се засилва възпиращата способност на Европа и се повишава сигурността на доставките; подчертава, че за да бъде инструментът SAFE финансово ефективен, той следва да бъде преди всичко средство за съвместно възлагане на обществени поръчки, поддържане и експлоатиране на стратегически способстващи фактори, особено на тези, които предоставят разузнавателни данни, наблюдение и разузнаване; призовава Комисията да използва пълноценно своята роля, по-специално чрез работната група SAFE, за да гарантира, че националните планове за отбрана на държавите членки зачитат целта на SAFE за насърчаване на съвместното възлагане на обществени поръчки с цел ефективно преодоляване на пропуските в способностите и използване на всички налични инструменти, включително европейските проекти в областта на отбраната от общ интерес и структурата за европейска програма за въоръжаване;

6. отбелязва ограниченото и неравномерно използване на националната клауза за дерогация и отбелязва, че въпреки тази гъвкавост няколко държави членки продължават да се сблъскват с ограничения по отношение на фискалния си капацитет, за да отговарят на исканията и да откликват ефективно на общите приоритети, както и че други държави членки са се въздържали от кандидатстване за национална клауза за дерогация поради опасения във връзка с реакцията на финансовите пазари; признава, че националната клауза за дерогация е временен инструмент за специфични за всяка държава извънредни ситуации, докато устойчивото планиране на инвестициите изисква дългосрочна предсказуемост; подчертава факта, че предсказуемите фискални и регулаторни условия са от съществено значение за привличането на частни инвестиции и

за гарантиране на ефикасното използване на публичните ресурси в целия ЕС; счита, че когато е целесъобразно, тази рамка следва да бъде засилвана чрез инвестиционни инструменти и средства на равнището на ЕС, предназначени да свеждат до минимум разходите за данъкоплатците в ЕС и да увеличават максимално ефективността при предоставянето на европейски обществени блага;

7. приветства предложенията на Комисията за опростяване, улесняване и ускоряване на възлагането на обществени поръчки в областта на отбраната; призовава за укрепване на принципа на преференции на ЕС, като се гарантира, че бенефициерите имат способността да вземат решения относно определянето, адаптирането и развитието на проектирането и системите през целия техен жизнен цикъл и че не се доставят компоненти от държави или субекти извън ЕС, които противоречат на интересите на ЕС и неговите държави членки в областта на сигурността и отбраната; освен това призовава критериите за допустимост в рамките на плана „ReArm Europe“ да бъдат изцяло приведени в съответствие с критериите, определени в Програмата за европейската отбранителна промишленост (ПЕОП), за да се намали разпокъсаността, да се спестят разходи и да се повиши ефективността, да се насърчат оперативната съвместимост и взаимозаменяемостта и да се повиши конкурентоспособността на ЕОТИБ; подчертава, че правилата за възлагане на обществени поръчки и участие следва да бъдат пропорционални и благоприятни за МСП, и призовава за въвеждането на минимален задължителен дял от стойността на проекта, който да бъде разпределен за участие на МСП във веригата на доставки, като се гарантира равен достъп за стартиращите предприятия и по-малките доставчици наред с основните изпълнители и се избягва административната тежест, която възпира участието на МСП; освен това призовава за укрепване на устойчивостта на европейските вериги на доставки чрез насърчаване на общи стандарти и смесени вериги за доставки, които намаляват критичните зависимости; признава необходимостта от силно трансатлантическо сътрудничество като основа за европейската отбрана, но изразява загриженост относно обявяването на значително увеличение на обществените поръчки за отбранителни продукти от Съединените американски щати, тъй като това ще противодейства на амбицията, определена в Стратегията за европейската отбранителна промишленост (СЕОП, и ще доведе до несигурност за инвестициите в ЕОТИБ; призовава за трансатлантическо промишлено сътрудничество в областта на отбраната, основано на еднакви условия на конкуренция, които ще бъдат от полза и за двете страни; подчертава, че участието в програмите на ЕС в областта на отбраната трябва да бъде в пълно съответствие с основните ценности на ЕС, интересите в областта на сигурността

и целите на общата външна политика и политика на сигурност (ОВППС) и общата политика за сигурност и отбрана (ОПСО);

8. подчертава, че отбранителната промишленост на ЕС се нуждае от предсказуемо, многогодишно търсене и общи изисквания, за да се осигурява бързина, мащаб и стойност; подчертава, че оперативната съвместимост и стандартизацията трябва да бъдат включени от самото начало в обществените поръчки и инвестициите в областта на отбраната в Съюза чрез съвместно изпитване и сертифициране и трансгранично приемане, за да се ограничи разпространението на варианти и разпокъсаността на пазара, в съответствие с докладите Драги, Лета и Ниенистьо; насърчава държавите членки да допълнят бюджетните си задължения с прозрачни средносрочни инвестиционни перспективи в областта на отбраната, обхващащи целите в областта на способностите, графиците за възлагане на обществени поръчки и дела на разходите, предназначени за програми за сътрудничество; приканва EDA да събира тези национални перспективи в годишен сравнителен преглед, за да се улесни координацията и да бъдат идентифицирани възможностите за съвместни проекти;

9. подчертава необходимостта от укрепване на ЕОТИБ чрез обединяване на търсенето, опростяване и хармонизиране на правилата и насърчаване на открита и лоялна конкуренция между европейските промишлени отрасли, което ще доведе до по-ефективна от гледна точка на разходите и по-конкурентоспособна европейска отбранителна промишленост и до подобрен достъп до отбранително оборудване в целия ЕС; изразява съжаление поради липсата на всеобхватни данни за съвместни обществени поръчки за оборудване в ЕС, което прави невъзможно предоставянето на цялостен анализ на съвместните обществени поръчки на ЕС за отбранително оборудване и подходящата оценка на състоянието на отбранителния ландшафт в ЕС в тази област; настоятелно призовава Комисията и Съвета да преодолеят продължаващите пречки пред търговията с отбранителни продукти в рамките на ЕС, включително пречките пред лицензирането и сертифицирането, и призовава съзаконодателите да отдават приоритет на приемането и ефективното прилагане на предложението „Омнибус“ на Комисията в областта на отбраната с цел рационализиране на трансферите и обществените поръчки в целия ЕС в подкрепа на по-устойчива и конкурентоспособна ЕОТИБ;

10. подчертава, че полезните взаимодействия с граждански програми за иновации като „Хоризонт Европа“ и Европейския съвет по иновациите следва да бъдат засилени, за да се постигне максимално въздействие и да се избегне дублиране; същевременно подчертава, че технологичният напредък трябва

да бъде съпътстван от необходимите човешки способности; изразява загриженост, че броят на активния персонал е нараснал незначително през 2024 г., и предупреждава, че увеличаването на инвестициите без успоредни усилия за набиране и задържане на персонал рискува да създаде пропуски в способностите при експлоатацията и поддръжката на ново оборудване; призовава държавите членки да отдават приоритет на политиките за набиране и задържане на персонал в сектора на отбраната, включително подкрепяни от ЕС програми за обмен и обучение, за да се гарантира, че увеличените разходи се превръщат в реална оперативна готовност;

Адаптиране на бюджета на ЕС и на инструментите за финансиране с цел посрещане на предизвикателствата в областта на сигурността и нуждите на бизнеса

11. отново отправя предишните си призиви към Комисията да проучи всички възможности за подкрепа на инвестициите на държавите членки в областта на отбраната и да увеличи максимално полезните взаимодействия в съществуващите механизми в подкрепа на отбранителната готовност на ЕС; припомня призива си да се гарантира, че следващата МФР подкрепя всеобхватен подход към сигурността чрез подходящи и координирани инвестиции; приветства консолидирането на пакета за отбраната, предложен в МФР за периода 2028 – 2034 г.; изразява обаче съжаление поради факта, че Комисията не е предоставила достатъчно подробна разбивка на този пакет в своето предложение за МФР за периода 2028 – 2034 г.; припомня, че е необходима подробна разбивка на бюджета, за да може бюджетният орган да взема съдържателни и информирани решения; подчертава, че в следващата МФР съизмерими инвестиции на равнището на ЕС в областта на отбраната, подкрепени от прозрачно управление, могат да намалят дублирането, да доведат до икономии от мащаба и да подобрят оперативната съвместимост; припомня специфичния характер на сектора на отбраната и счита, че следващата МФР трябва да запази всички критерии и процедури на финансовите инструменти на европейската отбранителна промишленост, по-специално критериите, свързани с Европейския фонд за отбрана и ПЕОП;

12. във връзка с това счита, че следва да бъдат проучени всички възможности за подкрепа на инвестициите на държавите членки в отбраната, по-специално чрез съществуващите механизми, без да се увеличават националните вноски или общата данъчна тежест за гражданите; подчертава, че тези инструменти не трябва да разчитат единствено на емитирането на гарантирани от ЕС заеми, например чрез SAFE;

13. подчертава, че финансирането от ЕС следва да допълва, а не да

замества усилията на държавите членки да увеличат националните си разходи за отбрана; подчертава, че инструментите на ЕС следва да осигуряват добавена стойност чрез насърчаване на сътрудничеството, оперативната съвместимост и ефективността, като същевременно планирането на способностите и изискванията трябва да останат в рамките на подходящите институционални рамки; отново заявява, че за да се отговори на неотложните нужди на ОПСО, трябва да бъдат осигурени допълнителни ресурси за приоритетите в областта на отбраната; поради това отново призовава Комисията и Съвета да гарантират, че ЕС е подготвен да покрива общите си нужди от по-високи разходи, включително чрез приемането на нови собствени ресурси;

14. припомня, че целта на ЕИБ е да благоприятства европейската интеграция, да насърчава развитието на ЕС и да подпомага политиките на ЕС в съответствие с член 309 от ДФЕС; приветства проактивния подход на ЕИБ, що се отнася до повишаването на финансирането за европейската сигурност и отбрана; отбелязва обаче факта, че нейната инвестиционна политика все още изключва „оръжия и боеприпаси“ и че досега намесата ѝ е била недостатъчна по отношение на бързината, рисковия апетит и мащаба, за да се отговори на неотложните нужди от отбранителна готовност; отбелязва постигнатия напредък при разширяването на нейните критерии, но счита, че те продължават да бъдат недостатъчни за постигане на целите на отбранителната готовност до 2030 г., изразени от заинтересованите страни от промишлеността чрез проучвания и обществени консултации; в интерес на съгласуваността с плана „ReArm Europe“ призовава държавите членки, в качеството си на управителен орган на ЕИБ, да адаптират мандата на ЕИБ, за да укрепят нейния капацитет за подкрепа на европейската отбранителна промишленост, и да преразгледат нейните инвестиционни насоки, така че да се даде възможност за финансиране на законни проекти за възлагане на обществени поръчки в областта на отбраната, които са в съответствие с международното право и с интересите на ЕС в областта на сигурността; призовава групата на ЕИБ да увеличи склонността си към поемане на риск и амбицията си за постигане на привличане на инвестиции; предупреждава обаче, че всяка корекция на критериите за допустимост или финансирането от страна на групата на ЕИБ с цел привеждане в съответствие с нови приоритети трябва да гарантира финансовото състояние на групата на ЕИБ и да осигурява ефективно финансиране на други стратегически приоритети на ЕС; призовава ЕИБ да извърши и да предостави на Парламента задълбочена количествена оценка на своята инвеститорска политика по отношение на инвестициите в отбраната, без, когато е приложимо, да излага на риск своите споразумения за поверителност със своите инвеститори;

15. предлага ЕИБ да разглежда и оценява непрекъснато своята роля, както и обхвата на допустимите инвестиции, с оглед на спешната необходимост от разрастване на европейския сектор на отбраната и да се гарантират дългосрочната сигурност и стратегическа автономност; предлага официално разширяване на мандата на ЕИБ, за да се включи подкрепата за ЕОТИБ в специално дъщерно дружество, подкрепено с гаранции от Комисията и подпомогнато от мрежа от експерти; счита, че подобна структура би била по-ефективно решение от създаването на нова банка за отбрана, сигурност и устойчивост;

16. подчертава значението на подобряването на достъпността и съгласуваността на фондовете на ЕС за подкрепа на инвестициите за дружествата от ЕОТИБ, по-специално стартиращите предприятия и МСП, чрез постепенно адаптиране на критериите за допустимост с оглед на амбицията, определена в ЕСЗД и ПЕОП, опростяване на процедурите за кандидатстване и хармонизиране на целите на работните програми; подчертава колко е важно да се адаптират графиците и изискванията за тези фондове към различните иновационни цикли и темпове на различните видове области на способност; призовава държавите членки и регионите да засилят ролята на своите търговски и промишлени камари в подкрепа на МСП от сферата на ЕОТИБ за научни изследвания и за достъп до финансиране от ЕС;

17. призовава Комисията да предостави ясни насоки и образци за новите видове споразумения, координацията и съвместното внедряване сред конкурентите в сектора на отбраната, за да се улесни по-сериозното инвестиране в НИРД от страна на дружествата от ЕОТИБ;

18. призовава за разработване на инструмент за подпомагане на публичните и частните инвестиции в отбраната въз основа на гаранции от бюджета на ЕС по примера на InvestEU; приветства в краткосрочен план предложението на Комисията за делегиран акт към инвестиционните насоки на фонда InvestEU относно стратегическите инвестиции в областта на отбраната[7], в което се призовава за премахване на ненужната административна тежест във връзка с използването на бюджетни гаранции и финансови инструменти в подкрепа на инвестициите в отбраната, като по този начин се предлага допълнително опростяване и същевременно се зачита необходимостта от защита на сигурността на ЕС и на държавите членки; счита, че взети

---

[7] Делегиран регламент на Комисията (ЕС) 2025/1774 от 28 август 2025 г. за изменение на Делегиран регламент (ЕС) 2021/1078 по отношение на стратегическите инвестиции в областта на отбраната, определени в инвестиционните насоки за фонда InvestEU (ОВ L, 2025/1774, 18.12.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2025/1774/oj).

заедно, тези мерки биха гарантирали както бързото мобилизиране на финансиране, така и създаването на стабилна и мащабируема инвестиционна рамка за европейската отбранителна промишленост;

19. счита, че използването на банкови средства под формата на заеми, гаранции и висококачествени ликвидни портфейли е от решаващо значение за дългосрочните падежи на разходите за отбрана, което ще осигури предсказуемост и стабилност; отново подчертава, че ускоряването на завършването на съюза на спестяванията и инвестициите (SIU) ще помогне за мобилизирането на частен капитал и за подобряването на достъпа до финансиране;

Премахване на демотивиращите фактори за частните инвестиции в отбраната

Опростяване на достъпа до краткосрочно финансиране за дружествата от ЕОТИБ

20. призовава Европейската обсерватория на плащанията да извърши проучване относно спазването на сроковете за плащане в рамките на ЕОТИБ по отношение на останалата част от промишлеността, както и класиране на най-изрядните дружества в това отношение;

21. призовава ЕИБ, с подкрепата на държавите членки, да достигне обем от 4 милиарда евро за краткосрочни заеми, с гаранции за риска до 50%, и призовава за облекчаване и опростяване на критериите на ЕИБ за поемане на ангажименти в областта на отбраната, както и за разширяване на допустимостта, така че да бъдат обхванати и непреките подизпълнители;

Повишаване на способността на частните инвеститори да финансират отбраната, като се гарантира съвместимост с устойчивото финансиране

22. отбелязва, че въпреки усилията, полагани от началото на войната в Украйна, множество инвеститори продължават да не са склонни да финансират отбраната, включително поради несигурността във връзка с прилагането на екологичните, социалните и управленските стандарти, както и че ЕОТИБ продължава да бъде дискриминирана на финансовите пазари въз основа на погрешно възприет риск за имиджа; припомня, че редица отбранителни технологии са с двойна употреба и по този начин генерират значителни странични ползи за гражданските иновации и за европейската икономика като цяло; подчертава необходимостта да се предприемат мерки за преодоляване на трайното отрицателно възприемане на финансирането за

отбраната, особено в банковия сектор; настоятелно призовава Комисията и държавите членки да увеличат усилията си за информиране и повишаване на осведомеността относно финансирането на ЕОТИБ, така че да се даде възможност на финансовите участници да подобряват своите умения в анализирането и обработването на финансирането, свързано с отбраната; насърчава Комисията да увеличи информацията и осведомеността относно финансирането на ЕОТИБ;

23. признава делегирания регламент на Комисията (ЕС) 2025/1775 от 28 август 2025 г. за изменение на делегиран регламент (ЕС) 2020/1818 по отношение на определението за забранени оръжия[8], чрез който понятието „спорни оръжия“ се заменя с понятието „забранени оръжия“ и който беше приет като част от сборния пакет от мерки за отбранителната готовност; подчертава факта, че това определение е ограничено до оръжията, изрично забранени от обвързващите международни конвенции; приветства правните разяснения, включени в сборния пакет от мерки за отбранителната готовност, и признава тяхното значение за постигането на целите на ЕС в областта на финансирането на отбраната; призовава частните финансови участници да ограничат изключенията си до този консолидиран списък и да публикуват своята инвестиционна политика; предлага да се преразглежда за всеки отделен случай включването в европейското финансиране на участниците, чиято инвестиционна политика надхвърля тези изключения;

24. припомня, че рамката на ЕС за финансиране за устойчиво развитие е предназначена да насочва капиталовите потоци към устойчиви дейности, без да ограничава финансирането на сектора на отбраната, както беше потвърдено от Комисията в нейното известие от 18 август 2025 г., в което се потвърждава, че изключването на свързаните с отбраната дейности от таксономията на ЕС не възпрепятства частните или публичните инвеститори да инвестират в сектора на отбраната; призовава Комисията публично и недвусмислено да потвърди, че зелената таксономия на ЕС не забранява, ограничава или възпира инвестирането в отбраната; подчертава, че отбраната и сигурността са предпоставки за устойчиво развитие;

Отваряне на възможностите за излизане към финансовите пазари за активите в областта на отбраната чрез привличане на частен капитал

25. счита, че е от съществено значение да се подкрепи европейски пазар на специализирани инвеститори, който предлага непрекъснатост на финансирането (кредитиране, частен дълг и

---

[8] OB L, 2025/1775, 30.12.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2025/1775/oj.

собствен капитал) на дружества, особено стартиращи предприятия, МСП и дружества със средна пазарна капитализация, в ЕОТИБ и в украинската ОТИБ; приветства инициативата на Комисията и ЕИБ за създаване на фонд „Капиталов механизъм в областта на отбраната“ в размер на 175 милиона евро за периода 2024 – 2027 г.; счита обаче, че този фонд е напълно недостатъчен с оглед на потребностите от финансиране, и призовава ЕИБ да се съобрази с желанията на държавите членки, както беше заявено отново в заключенията на Съвета, като увеличи този бюджет на 1 милиард евро, за да се отговори по-добре на капиталовите нужди на ЕОТИБ и нейната верига за създаване на стойност, като се обърне специално внимание на по-малките участници, които се сблъскват с най-голям недостиг на финансиране; насърчава ЕИБ да разшири обхвата на този инструмент, за да включи украинската ОТИБ, и да го проектира по такъв начин, че той да насърчава партньорствата и съвместните предприятия с участието на дружества от ЕОТИБ и украинската ОТИБ;

26. призовава Комисията и групата на ЕИБ да приведат в действие подкрепата за проекти с двойно предназначение чрез подобряване на достъпа до такава подкрепа за предприятия и МСП на ранен етап, опростяване на процедурите, предоставяне на ясни насоки на инвеститорите и редовно докладване относно внедряването и географското разпределение; призовава за ефективно изпълнение чрез целенасочени покани за представяне на предложения и ясни насоки за управляващите органи, така че регионите с по-слабо развити отбранителни екосистеми да имат достъп до тези възможности; приканва държавите членки да отразят тези възможности при разработването на програмите и да се координират с Комисията и ЕИБ с цел разработване на регионални инвестиционни платформи, като се гарантира взаимно допълване и се избягва двойното финансиране;

27. призовава Комисията да разгледа в своята политика в областта на конкуренцията отбранителната готовност, сигурността на доставките, потенциала за засилване на иновациите и намаляването на зависимостта от държави извън ЕС; същевременно призовава държавите членки да гарантират, че техните обществени поръчки за отбранителни продукти са отворени и конкурентоспособни за ЕОТИБ като цяло; призовава държавите членки да засилят контрола си върху преките инвестиции от участници от трети държави;

28. призовава Комисията да укрепи програмите за промишлено сътрудничество и транснационалните партньорства, включително платформите за веригата на доставки и проекти за съвместно развитие, с оглед на интегрирането на производствените вериги, използването на националния

експертен опит, насърчаването на икономии от мащаба и повишаването на конкурентоспособността на ЕОТИБ в световен мащаб;

29. подчертава значението на добре функциониращите капиталови пазари за финансирането на отбраната; призовава Комисията и държавите членки да ускорят напредъка по отношение на съюза на капиталовите пазари и SIU, по-конкретно чрез подобряване на достъпа до собствен капитал, рисков капитал и финансиране за МСП от сектора на отбраната; подчертава, че съюзът на капиталовите пазари и SIU са от основно значение за увеличаване на финансирането в областта на отбраната;

30. подчертава, че е важно да се ускори напредъкът по завършването на SIU, като целта е да се подкрепи по-задълбочена, по-ликвидна и интегрирана финансова система на ЕС, която насочва по-ефективно спестяванията към продуктивни инвестиции, например тези в отбранителната промишленост на ЕС; подчертава, че отбранителната промишленост на ЕС трябва да увеличи значително своя капацитет, за да отговори на огромното нарастване на търсенето на военни продукти;

31. приветства въвеждането на знака „Finance Europe“; отбелязва, че с този знак, който има за цел да насочи частните спестявания към инвестиции в европейската реална икономика, се насърчава капиталовото финансиране за дружествата; насърчава Комисията да подкрепи тази инициатива, като предложи европейски знак в рамките на SIU, като същевременно се гарантира, че той не създава допълнителна административна тежест;

32. приветства Препоръката на Комисията относно спестовно-инвестиционните сметки (СИС)[9]; подчертава факта, че СИС имат за цел да стимулират участието на инвеститорите на дребно на капиталовите пазари в ЕС, като по този начин допринасят за укрепването на пазарите и улесняват увеличаването на базата от инвеститори, което ще спомогне за финансирането на стратегическите приоритети на ЕС, включително отбраната; насърчава Комисията да продължи да подпомага тази инициатива; призовава държавите членки да следват Препоръката на Комисията относно увеличаване на наличността на спестовно-инвестиционните сметки;

---

[9] Препоръка на Комисията (ЕС) 2025/2029 от 30 септември 2025 г. относно увеличаване на наличността на спестовно-инвестиционни сметки с опростено и благоприятно данъчно третиране (ОВ L, 2025/2029, 8.10.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2025/2029/oj).

33. приветства текущата работа, която има за цел да се използват замразените руски активи за финансиране на отбранителните усилия на Украйна, като същевременно се предприемат мерки във връзка с финансовата стабилност и опасенията за правни спорове;

34. призовава за единен ангажимент сред държавите членки за увеличаване на разходите за отбрана в съответствие с резултатите от срещата на върха на НАТО в Хага през 2025 г., на която съюзниците от НАТО поеха ангажимент да инвестират 5% от БВП годишно в основни изисквания в областта на отбраната и разходи, свързани с отбраната и сигурността, до 2035 г.; настоятелно призовава държавите членки да насърчават европейските инициативи в областта на отбраната, да подобряват оперативната съвместимост и да инвестират в съвместни обществени поръчки, съобразени с общите стратегически приоритети, включително производството на боеприпаси;

°

° °

35. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция съответно на Съвета и на Комисията.